

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВИТИ

БАБЛЮК В. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	14
БАРНА Х.В., ДЕЛЕГАН М.Ю. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВИТІ УКРАЇНИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	16
БАРНА Х.В., ПАВЛЮК М.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСОБИСТІСНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	18
БАРНА Х.В., ПОКИНЯ К.Є. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ: СТРАТЕГІЇ ТА ВИКЛИКИ.....	20
БАРНА Х.В., ТЕСЛЕНКО О.О. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: ВІД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВИТИ ДО МОЛОДІЖНОЇ ІНІЦІАТИВИ.....	22
БАРНА Х.В., ФЕДУЛОВА О.Б. СТРАТЕГІЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВИТІ УКРАЇНИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ТА ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ.....	24
БЕРДАР Н.В., КУШНІР І.І. СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗМІН У ЗАКЛАДІ ОСВИТИ.....	27
БОБИРЄВА О.С., ЛУКІЯНЧИН Н.А. ХАРАКТЕРИСТИКА ФЕНОМЕНУ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВИХ СТУДІЯХ.....	29
БОБИРЄВА О.С., СЕРДЕНКО А.-М.В. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА.....	31
ГОНЧАРУК Н. В., ПОНОМАРЕНКО Ю. С., БРИЖАК Н. Ю. ГРА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ГПД.....	33
ГУСТІ М. В., КОМАР О. В., БРИЖАК Н. Ю. ГУРТКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ РІЗНОВИДІВ ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ РОБОТИ.....	35
НЕСТЕРУК А. А., ЧОРНОМОРЕЦЬ А. О., БРИЖАК Н. Ю. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З БАТЬКАМИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	38
ВОЛОЩУК В.С., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: МЕТА І ЗАВДАННЯ..	40
ГАВРИШКО С. Г., ГОБАН Н. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПРИТНОСТІ, ЯК ФІЗИЧНОЇ ЯКОСТІ.....	42
ГАВРИШКО С. Г., ДАНКО О. ШУТКА М.М. ОЦІНЮВАННЯ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	45
ГАВРИШКО С. Г., КРИЧФАЛУШІЙ Б. ОРГАНІЗАЦІЯ ФОРМ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	47
ГАВРИШКО С. Г., ФАРКОВЕЦЬ М. УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	49
ГАНГУР Г. В., ХОМА О. М. СПІВПРАЦЯ ВЧИТЕЛЯ Й АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ	

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

РОЗДІЛ 1 ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

УДК 004.032.6-049.7:373.3.016:3

БАБЛЮК В. М.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна
КУЗЬМА-КАЧУР М.І.,
канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Сучасний стан розвитку освіти та цифровізація суспільства обумовили активне використання мультимедійних технологій у процесі вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Мультимедійні засоби дозволяють задіяти майже всі органи чуття здобувачів початкової освіти, поєднуючи друкований текст, графічне зображення, рухоме відео, статичні фотографії та аудіозапис, створюючи «віртуальну реальність» справжнього спілкування.

Мультимедійна технологія – це технологія, яка дозволяє за допомогою комп'ютера інтегрувати, обробляти і водночас відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби і способи обміну даними, відомостями. Основними перевагами мультимедійних технологій вважається розширення можливостей, вдосконалення методів доступу до матеріалів, більша наочність опановуваного матеріалу.

Мультимедійні технології – це сукупність сучасних засобів аудіо-, теле-, візуальних і віртуальних комунікацій, що використовуються в процесі організації, планування та управління різних видів діяльності [1].

Мультимедіа поділяють на: лінійне (без зворотного зв'язку) середовище та інтерактивне. Аналогом лінійного може бути кіно. Здобувач освіти, який переглядає означений фільм (відеоролик) жодним чином не може впливати на завершення та висновок.

Інтерактивний спосіб подання інформації дозволяє їм брати участь у виведенні інформації, взаємодіючи якимось чином із засобом відображення мультимедійної інформації. Саме участь у цьому процесі кількох сторін обумовлює інтерактивність. Такий спосіб взаємодії найбільш повно представлений в комп'ютерних іграх та ігрових завданнях.

У сучасній початковій школі при вивченні інтегрованого курсу «Я досліджую світ» активно використовуються такі мультимедійні технології: діалогове мультимедіа, інтерактивне мультимедіа, Linkway Live і Story Board Live, Multimedia applications (мультимедійні додатки), Infotainment (прикладне

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

розважальне мультимедіа), програмно-апаратний комплект «Інтерактивна дошка» (Smart Board), мультимедійні лінійні освітні ресурси та ін.

Використання мультимедіа в освітньому процесі початкової школи дозволяє [2]:

- «підвищити якість засвоєння навчального матеріалу здобувачами початкової освіти;
- побудувати індивідуальні освітні траєкторії у навчанні молодших школярів;
- здійснювати диференційований підхід до учнів з різним рівнем готовності до навчання;
- організувати до діяльності одночасно різних за здібностями дітей».

При вивченні тем курсу «Я досліджую світ» активно використовуються навчальні фільми, які відтворюють певні процеси як у вигляді реальних спеціальних зйомок, так і тривимірної комп'ютерної графіки. Вони можуть бути як окремим самостійним продуктом, так і частиною більш широких проєктів.

Мультимедіа-презентації засобами Power Point– це один із найбільш функціональних та ефективних засобів під час проведення уроків курсу «Я досліджую світ». Вони дають можливість вчителю самостійно компоувати навчальний матеріал відповідно до психолого-педагогічних та дидактичних особливостей конкретного класу, теми, мети та результатів навчання, що дозволяє побудувати урок так, щоб досягти максимального освітнього ефекту.

Активна забезпеченість освітніх закладів цифровими засобами навчання сприяє все повнішому використанню інтерактивної дошки. Вони допомагають творчо вирішувати навчальні завдання, розвивати образне мислення здобувачів початкової освіти. На інтерактивній дошці можна демонструвати презентації, створювати моделі, активно залучати молодших школярів до процесу засвоєння навчального матеріалу, регулювати темп уроку тощо. Цікавим для здобувачів освіти є процес пересування об'єктів, надписів на малюнках чи графіках, виділення окремих секторів чи частин текстів тощо.

Використання інтерактивної дошки на уроці робить його цікавим для учнів і розвиває в них мотивацію до учіння, надає більше можливостей для участі у колективній роботі, розвитку особистих і соціальних навичок. Учні значно легше сприймають і засвоюють складні теми в результаті ефективнішого і динамічного подання змісту навчального матеріалу. Вчителі можуть використовувати різні ресурси, працювати більш творчо та професійно.

Таким чином, засоби мультимедійних технологій динамічно розвиваються в сучасному освітньому середовищі початкової школи. Це, в першу чергу, пояснюється тим, що мультимедіа це взаємодія візуальних і аудіо ефектів під керуванням інтерактивного програмного забезпечення з використанням сучасних технічних і програмних засобів, які об'єднують текст, звук, графіку, фото, відео в одному цифровому поданні та забезпечують повну й детальну передачу як природнього, так і соціального довкілля.

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Література:

1. Гонцова, В. В. Сучасні мультимедійні технології. *Інформатика та інформаційні технології* : студ. наук. конф., 20 квітня 2015 р. : матер. конф. Одеса, ОНЕУ. С. 76-79.
2. Лютенко М.Г. Практичне використання мультимедійних технологій у початковій школі. URL : <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/3959/1/Maryna%20Liutenko.pdf>

УДК 373.2, 37.013, 159.954, 37.091.3.

БАРНА Х.В.,
канд. пед. наук, доцент кафедри
дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет
ДЕЛЕГАН М.Ю.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 012 Дошкільна освіта
Мукачівський державний університет

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Реформування системи освіти України на сучасному етапі потребує розроблення педагогічних технологій для підвищення ефективності дошкільної освіти, розвитку творчого потенціалу кожної дитини. Адже творчість у системі цінностей і потреб особистості посідає одне з провідних місць, як вища, духовна потреба, задоволення якої забезпечує успіх в індивідуальній життєдіяльності.

Необхідність створення відповідних умов для розвитку дітей дошкільного віку знайшла відображення в основних положеннях Законів України «Про освіту» (2017), «Про дошкільну освіту» (2001), Національній доктрині розвитку освіти (2002), Базовому компоненті дошкільної освіти (2012). Так, у ст. 11 п. 1 Закону України «Про освіту» метою дошкільної освіти визначено «забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок».

Дошкільний вік у психолого-педагогічних дослідженнях (Л. Виготський, Л. Венгер, Л. Масол, Б. Неменський, Є. Фльоріна та інші) розглядається як найбільш сенситивний для плекання творчих здібностей кожної особистості. Якщо вихователь професійно їх розвиватиме у зазначений віковий період, то дитина надалі не лише зможе підвищити свою успішність у навчанні, а й матиме здатність до творчої самореалізації упродовж подальших вікових етапів.

Питання розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку досить ґрунтовно представлено у зарубіжній та вітчизняній науковій літературі: психологічну природу творчих здібностей вивчали Н.Аніщенко, І.Біла, В. Дружинін, Г. Костюк, Ю. Малікова, О. Музика, Т. Піроженко, М. Поддяков, С. Рубінштейн, Б. Теплов та інші; педагогічні аспекти творчої діяльності дітей дошкільного віку були предметом дослідження Д. Богоявленська, Л. Виготський, Л. Венгер, В. Давидов, О. Кононко, Д. Ельконін, В. Кудрявцев, О. Матюшкін,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>